

La iniciativa ciutadana europea

Francesc de Paula Gambús i Millet
Director general d'Afers Exteriors

Nascut a Barcelona el 21 de maig de 1974, llicenciat en ciències polítiques i de l'administració, casat i pare de quatre fills.

Ha treballat com a assessor parlamentari al Parlament Europeu entre els anys 1998 i 2004 i al Congrés dels Diputats entre el 2005 i el 2007. Del juliol de 2007 al gener de 2011 va ser el coordinador de la regidoria de Comerç i Consum de l'Ajuntament de Badalona. Del gener al desembre de 2011 va exercir el càrrec de cap de Gabinet de la vicepresidenta del Govern i consellera de Governació i Relacions Institucionals. El 20 de desembre de 2011 va ser nomenat director general d'Afers Exteriors.

Narcís Mir i Sala

*Responsable de Seguiment Normatiu
i Desenvolupament Estatutari en Afers de la Unió Europea*

Nascut a Barcelona l'any 1957. Llicenciat en dret per la Universitat de Barcelona i màster en Gestió Pública per la UAB. Funcionari de la Generalitat de Catalunya des de l'any 1982, ha treballat com a assessor jurídic en assumptes europeus al Patronat Català Pro Europa, a la Secretaria per a la Unió Europea i a la Delegació del Govern davant la UE.

Actualment és responsable de Seguiment Normatiu i Desenvolupament Estatutari en Afers de la Unió Europea de la Direcció General de Relacions Exteriors del Departament de la Presidència. Té una dilatada experiència en el seguiment i l'anàlisi de l'actualitat comunitària, en especial dels seus aspectes institucionals i jurídics. En aquesta matèria ha exercit la docència en la universitat de Girona i en la UAB i ha publicat diversos articles i estudis.

1. Introducció
2. Antecedents
3. Les previsions dels tractats de la Unió Europea sobre la iniciativa ciutadana europea
4. Desplegament jurídic de la iniciativa ciutadana europea
5. Característiques i contingut fonamental
6. Perspectives immediates

1. Introducció

La percepció ciutadana en relació amb la Unió Europea és de llunyania i desconeixement i això és una evidència que la militància europeïsta dels qui som fermes partidaris d'aquest gran procés de pau i integració que és la Unió Europea no hauríem d'ignorar.

Admetre aquest fet, però, no vol dir resignar-nos a acceptar tot el que es diu sobre la llunyania de les institucions europees, els seus elitismes, la seva burocràcia, la seva deficient democràcia en el procés de presa de decisions, etc.

De tot plegat, els primers que en són plenament conscients són les mateixes institucions comunitàries i els principals líders europeïstes.

No va ser per casualitat que després del sonor fracàs del Tractat de Niça es portés a terme la convocatòria d'una Convenció per a la redacció d'una constitució, que alterava completament la pràctica de la convocatòria d'una conferència intergovernamental amb aquest efecte.

D'aquella Convenció, sobre la qual no ens entretindrem ara, en va sortir el Tractat constitucional que no va arribar mai a veure del tot la llum i que va quedar aparcat després dels no menys sonors "no" de França i dels Països Baixos.

Tanmateix, la Convenció va fer una gran feina. Va treballar per primera vegada amb un enfocament ascendent (*bottom-up*), amb la participació activa de la societat civil europea, de les regions, dels parlaments, dels estats membres, etc. Catalunya hi va participar mitjançant una Convenció catalana que va fer vuitanta aportacions, la majoria de les quals, en la lletra o en l'esperit, foren recollides.

D'aquell tractat no nat, els estats en van treure els elements bàsics del Tractat de Lisboa, entre ells l'anomenada "iniciativa ciutadana europea" com a instrument per dotar de més qualitat la democràcia europea.

La percepció ciutadana en relació amb la Unió Europea és d'una certa llunyania. Per això cal aproximar més la política europea als ciutadans i anar aconseguint una democràcia que es distingeixi per una major qualitat

Sobre aquest instrument, el seu ús i la seva difusió versen les pàgines següents. Una feina en la qual caldrà que aquest Govern treballi encara més fort, per tal d'aproximar més la política europea a la ciutadania i anar aconseguint una democràcia que es distingeixi per la seva qualitat.

2. Antecedents

La iniciativa ciutadana europea (ICE) és una de les novetats institucionals més significatives que s'ha introduït en els tractats fonamentals de la Unió Europea en ocasió de la seva darra reforma introduïda pel Tractat de Lisboa, adoptat el 13 de desembre de 2007 i en vigor des de l'1 de desembre de 2009.

Els seus antecedents immediats es poden trobar en el text del Tractat pel qual s'estableix una Constitució per a Europa, el qual, malgrat que no va arribar a entrar en vigor a causa del rebuig expressat en els referèndums celebrats a França i Holanda, va acabar finalment aportant el contingut essencial de les reformes més importants que es contenen en el Tractat de Lisboa.

La iniciativa ciutadana europea és una de les novetats institucionals més significatives introduïdes pel Tractat de Lisboa, en vigor des de desembre de 2009

Així, i concretament en relació amb la ICE, cal recordar que aquesta figura ja es trobava expressament recollida en el text constitucional. Com es pot comprovar¹, llevat dels canvis

¹ Concretament l'article 47 del títol VI del Tractat constitucional, intitulat "De la vida democràtica de la Unió", determinava, en l'apartat 4, que "un grup de com a mínim un milió de ciutadans de la Unió, que siguin nacionals d'un nombre significatiu d'estats membres, podrà prendre la iniciativa d'invitar la Comissió, en el marc de les seves atribucions, a presentar una proposta adequada sobre qüestions que aquests ciutadans considerin que

obligats de redacció terminològica per raó de la no-adopció final del text constitucional i de la separació en dos articles diferents de part del seu contingut, els termes de l'article previst en el tractat constitucional són pràcticament idèntics als que figuren en les disposicions dels tractats de la Unió Europea que estableixen els elements fonamentals de la ICE tal com finalment s'han articulats.

3. Les previsions dels tractats de la Unió Europea sobre la iniciativa ciutadana europea

Com hem indicat, el Tractat de Lisboa introdueix en el Tractat de la Unió Europea (TUE) i en el Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE), les disposicions fonamentals que configuren la ICE.

ropea, en el marc de les seves atribucions, a presentar una proposta adequada sobre qüestions que aquests ciutadans considerin que requereixen un acte jurídic de la Unió amb vista a l'aplicació dels tractats. Els procediments i les condicions necessaris per a la presentació d'aquesta iniciativa s'han d'establir d'acord amb l'article 24, primer paràgraf, del Tractat de funcionament de la Unió Europea".

Un mínim d'un milió de ciutadans de la Unió podrà prendre la iniciativa d'invitar la Comissió Europea a presentar una proposta d'acte jurídic sobre qüestions relacionades amb l'aplicació dels tractats

Aquest article 24 del TFUE, per la seva banda, determina en el primer paràgraf que el Parlament Europeu i el Consell, per mitjà de reglaments, i d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, ha d'adoptar les disposicions que prevegin les condicions i els procediments per presentar una iniciativa ciutadana, incloent-hi

Edifici Louis Weiss, Parlament Europeu, Estrasburg
© Parlement Européen © Architecte : Architecture Studio

En particular, l'article 11.4 del TUE preveu que *"un grup, com a mínim, d'un milió de ciutadans de la Unió, que siguin nacionals d'un nombre significatiu d'estats membres, podrà prendre la iniciativa d'invitar la Comissió Eu-*

requereixen un acte jurídic de la Unió per aplicar la Constitució. La llei europea establirà les disposicions relatives als procediments i condicions necessaris per a la presentació d'aquesta iniciativa ciutadana, incloent-hi el nombre mínim d'estats membres d'on han de procedir els ciutadans que la presenten".

el nombre mínim d'estats membres d'on han de procedir els ciutadans que la presentin.

4. Desplegament jurídic de la iniciativa ciutadana europea

A partir de les previsions generals que contenen les disposicions esmentades, la Comissió Europea, d'acord amb les competències i funcions d'iniciativa legislativa que té assignades

dintre del sistema institucional de la Unió, va adoptar la proposta de reglament que havia d'articular de manera pràctica i operativa la posada en marxa de la ICE.

Com és habitual, i amb caràcter previ a la concreció de la seva proposta, la Comissió Europea va obrir amb aquesta finalitat una àmplia consulta pública sobre la ICE, en la qual va poder intervenir qualsevol persona a títol individual o qualsevol organització pública o privada interessada a aportar la seva opinió o les seves propostes en relació amb el document elaborat per la Comissió².

En aquest sentit, cal subratllar que la mateixa Generalitat de Catalunya es va afegir de manera expressa a aquest debat a partir d'una contribució escrita realitzada en la legislatura anterior pel Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. En la seva contribució, la Generalitat, a més d'informar la Comissió sobre el marc normatiu vigent a Catalunya en matèria de participació legislativa popular i les iniciatives que des de la Generalitat s'havien impulsat en aquest àmbit, feia diverses consideracions i propostes sobre les característiques generals que podria adoptar la regulació de la ICE.

Un cop conclosa la consulta pública, i formulada ja de manera concreta la proposta de la Comissió Europea, la Comissió, d'acord amb el sistema de presa de decisions previst en el procediment legislatiu ordinari, es va trametre al Parlament Europeu i al Consell per al seu debat i aprovació final.

Les qüestions més rellevants que van ser debatudes en el si del Parlament en relació amb la proposta inicial de la Comissió van ser, sobretot, les que feien referència a quin havia de ser el nombre mínim d'estats membres, d'on haurien de sorgir les peticions dels ciutadans i, dintre de cadascun d'ells, quin podia ser el nombre necessari de suports que s'hi haurien d'obtenir, els diversos sistemes tècnics de recollida i oficialització de les signatures que haurien d'avaluar cada iniciativa, incloent-hi

també els sistemes a través de pàgines web, l'edat mínima que haurien de tenir les persones signatàries per poder manifestar el seu suport a una determinada iniciativa, les característiques de les organitzacions o persones promotores, o el paper de la mateixa Comissió Europea, tant a l'hora d'autoritzar o no la iniciativa presentada com del curs que li hauria de donar.

Finalment, però, i després d'haver-se incorporat en la discussió parlamentària més d'una setantena d'esmenes, fruit de la negociació entre Consell i Parlament, el text definitiu del Reglament sobre la iniciativa ciutadana es va adoptar en lectura única i per una àmplia majoria de 628 vots a favor, 15 en contra i 24 abstencions en la sessió del Ple del Parlament de 16 de febrer de 2011.

5. Característiques i contingut fonamental

El contingut i les característiques fonamentals de la ICE estan recollides en el Reglament (UE) núm. 211/2011 del Parlament i del Consell, de 16 de febrer de 2011, modificat pel Reglament delegat (UE) núm. 268/2012 de la Comissió, de 25 de gener de 2012³.

Aquest Reglament preveu, per tant, quins han de ser els requisits que s'exigeixen tant als organitzadors de les iniciatives com als ciutadans que li donin suport (art. 3); els tràmits que ha de seguir el registre oficial a la Comissió Europea (art. 4); els procediments i requisits per a la recollida de les declaracions de suport, amb una especial atenció als sistemes de recollida per mitjà de pàgines web (art. 5 i 6); el nombre mínim de signatures per estat membre, i la verificació i certificació per part d'aquests estats membres de les declaracions de suport (art. 7 i 8) o els procediments que cal seguir per la presentació de la iniciativa davant de la Comissió i les actuacions que aquesta ha de portar a terme un cop rebuda, incloent-hi, en determinats supòsits, la previsió d'una audiència pública (art. 9, 10 i 11).

² Llibre verd sobre la iniciativa ciutadana europea. Comissió Europea, 11 de novembre de 2009.

³ DOUE L 330, de 14.12.2011 i DOUE L 89, de 27.03.2012, respectivament.

A més d'aquest contingut fonamental, el Reglament conté diverses previsions que fan referència, entre altres aspectes, a la protecció de dades personals, la responsabilitat dels organitzadors i les eventuais sancions en què puguin incórrer els organitzadors, així com el paper de les autoritats competents dels estats membres (art. 12, 13, 14 i 15).

Comissió Europea © Unió Europea, 1995-2012

Completen el contingut del Reglament les disposicions de naturalesa formal que habiliten la Comissió Europea per adoptar els actes d'execució i de desplegament normatiu que el text pugui exigir, i preveu, finalment, que serà aplicable a partir del primer d'abril de 2012.

En aquest sentit cal tenir en compte que, precisament en virtut d'aquestes habilitacions que hem assenyalat, la Comissió Europea, ja ha adoptat el Reglament pel qual s'estableixen les especificacions tècniques per als sistemes de recollida de suports a les iniciatives a través de pàgines web.⁴

Finalment, els diversos annexos del Reglament es refereixen, respectivament, al nombre de signatures per estat membre (annex I), les dades que s'exigeixen per registrar la proposta d'una iniciativa (annex II), els diversos formularis que s'han de formalitzar en relació amb la declaració de suport (annexos III i V) o els models de diverses acreditacions de conformitat de sistemes de recollida a través de pàgines

web, o del nombre de declaracions de suport vàlides (annexos IV i VI).

El Reglament fixa el nombre mínim de ciutadans que haurien de manifestar el suport per poder impulsar una ICE. A l'Estat espanyol calen 40.500 signatures

En relació amb el contingut que acabem d'assenyalar, al nostre parer, es podrien destacar com a aspectes més rellevants els següents:

- a) El nombre mínim d'estats dels quals han de procedir les signatures de suport és d'un quart del nombre d'estats membres. Dintre de cadascun d'ells, el nombre mínim de ciutadans que haurien de manifestar el seu suport està fixat en l'annex I del Reglament, on es pot veure que apareixen des dels 4.500 corresponents a Malta fins als 74.250 d'Alemanya, passant pels 40.500 assignats a Espanya⁵.
- b) Pel que fa als requisits que s'exigiran als promotors de la iniciativa, a part que siguin ciutadans de la Unió i que tinguin edat suficient per poder votar en les eleccions al Parlament Europeu, es pot destacar que hauran de constituir un comitè de ciutadans, el qual haurà d'estar compost de set persones que siguin residents, com a mínim, en set estats membres.
- c) És interessant també remarcar que abans d'iniciar la recollida de declaracions de suport, els organitzadors hauran de registrar-la davant la Comissió, tot proporcionant-li, en especial, una informació detallada sobre la finalitat i els objectius de la iniciativa. Aquesta informació es dipositarà en un pàgina web que la Comissió ha d'obrir amb aquesta finalitat.

⁴Reglament d'execució (UE) núm. 1179/2011 de la Comissió, de 17 de novembre de 2011. (DOUE L 301, de 18.11.2011)

⁵El nombre fixat per a cada estat membre resulta de multiplicar per 750 el nombre d'escons que corresponen a cada estat en el Parlament Europeu. En el cas d'Espanya el càlcul s'ha fet amb una assignació de 54 escons.

- d) Cal destacar també que correspondrà a les autoritats competents de cada estat membre verificar, mitjançant els controls apropiats, les declaracions de suport presentades, de conformitat amb la legislació i la pràctica nacionals, tot i que, per a això no es requereix l'autenticació de signatures.
- e) La Comissió, per la seva banda, en un termini de dos mesos a partir de la recepció de la informació que ha demanat als promotors de la iniciativa, l'haurà de publicar i inscriure formalment en el registre especialment creat amb aquesta finalitat, sempre que es compleixen determinades condicions bàsiques. La informació esmentada haurà d'haver estat enviada a la Comissió Europea en una de les llengües oficials de la Unió, la qual cosa exclou, en principi, la seva presentació en català. Tot i això, entenem que no hi ha hauria d'haver cap dificultat suplementària si la informació es presenta, a més de en la llengua oficial exigida, en una còpia en llengua catalana.

Quant a les condicions a què hem fet esment perquè la Comissió pugui registrar la petició d'una iniciativa són, bàsicament: la constitució efectiva del comitè de ciutadans; que la iniciativa presentada correspongui a les competències de la Comissió als efectes que aquesta pugui presentar el corresponent acte jurídic d'aplicació dels tractats, i que no es tracti d'una proposta manifestament abusiva, frívola o temerària o contrària als valors de la UE, tal com s'estableix en l'article 2 del TUE. En aquest punt, val a dir que el rebuig del registre d'una iniciativa per part de la Comissió ha de ser motivat i ha de donar compte als organitzadors de tots els possibles recursos judicials i extrajudicials que es posen a la seva disposició.

- f) Finalment, un cop publicada la iniciativa en el registre de la Comissió, aquesta rebrà els seus promotors per-

què li facilitin indicacions més detallades del seu contingut. A més, els promotors podran, en determinats supòsits, presentar la iniciativa en una audiència pública en el Parlament Europeu. Un cop finalitzats aquests tràmits i en un termini màxim de tres mesos de la seva recepció i registre, la Comissió adoptarà i farà públiques les seves conclusions finals de caràcter jurídic i polític tot assenyalant, de manera motivada, les decisions que pensa adoptar.

6. Perspectives immediates

En el moment d'elaborar aquest article la Comissió Europea té pràcticament enllestides les tasques que li pertoquen per posar en marxa tot el procediment que haurà de permetre iniciar la presentació i tramitació efectives de la ICE.

En aquest sentit, i com a aspecte més significatiu dels seus treballs, podem indicar la creació de la pàgina web que conté la informació fonamental sobre la ICE i que constituirà el registre oficial de les iniciatives que es vagin presentant⁶.

A més, tal com ja s'ha indicat, s'ha adoptat el Reglament d'execució que desenvolupa la qüestió relativa a les especificitats tècniques dels sistemes de recollida de signatures a través de pàgines web.

Finalment, i ja des d'una perspectiva formal i organitzativa, la Comissió ha constituït tant el comitè encarregat del control de les mesures d'execució previstes en el Reglament, com ara la que s'acaba d'esmentar, i també el comitè d'experts encarregat d'assessorar aquesta institució en relació amb el desplegament eventual de les disposicions del Reglament per mitjà d'actes delegats, com serà el cas de les eventuais modificacions dels annexos del Reglament.

⁶ [Registre oficial ICE](#)

La iniciativa ciutadana europea

Francesc de Paula Gambús i Millet

Director general d'Afers Exteriors

Narcís Mir i Sala

Responsable de Seguiment Normatiu

i Desenvolupament Estatutari en Afers de la Unió Europea

La percepció ciutadana en relació amb la Unió Europea és d'una certa llunyania. Això palesa que cal aproximar la política europea a la ciutadania i treballar per aconseguir una democràcia que es caracteritzi per una major qualitat democràtica. En aquest sentit, la participació activa de la societat civil europea és un element necessari en el procés d'integració europea, i és per aquest motiu que l'anomenada "iniciativa ciutadana europea" (ICE) vol ser un instrument per dotar de major qualitat la democràcia europea.

Aquest nou instrument és una de les novetats institucionals més significatives introduïdes pel Tractat de Lisboa, en vigor des de desembre de 2009, i els seus antecedents immediats es troben en el text del Tractat que estableix una Constitució per a Europa.

La ICE implica que un mínim d'un milió de ciutadans de la Unió podrà prendre la iniciativa d'invitar la Comissió Europea a presentar una proposta d'acte jurídic sobre qüestions relacionades amb l'aplicació dels tractats.

L'article analitza el contingut del Reglament (UE) 211/2011 del Parlament i del Consell, que regula el contingut i les característiques fonamentals de la ICE, i destaca els seus aspectes més rellevants, entre els quals hi ha els que fan referència al nombre mínim d'estats i ciutadans dins de cadascun que seran necessaris per impulsar la iniciativa, les condicions i requisits que s'exigeixen als organitzadors de les iniciatives i als ciutadans que hi donin suport, i el paper de la Comissió Europea a l'hora d'admetre, registrar i donar seguiment a la iniciativa proposada.

Era iniciatiua ciutadana europèa

Francesc de Paula Gambús i Millet

Director generau d'Ahèrs Exteriors

Narcís Mir i Sala

Responsable de Seguiment Normatiu

e Desenvolopament Estatutari es Ahèrs dera Union Europèa

Era percepcion ciutadana en relacion damb era Union Europèa ei d'ua cèrta luenhença. Açò hè evident que cau aprochar era politica europèa as ciutadans e trabalhar entà arténher ua democràcia que se caracterize per ua major qualitat democràtica. En aguest sens, era participacion activa dera societat civiu europèa qu'ei un element de besonh en procès d'integracion europèa, e b'ei per aguest motiu qu'era nomenada "iniciatiua ciutadana europèa" (ICE) vò èster un estrument entà dotar era democràcia europèa de major qualitat.

Aguest nau estrument qu'ei ua des novetats institucionaus mès significatives introdusides peth Tractat de Lisboa, en vigor dempús de deseme de 2009, e es sòns antecedents immediats se tròben en tèxte deth Tractat qu'establís ua Constitucion entà Euròpa.

Era ICE qu'implique qu'un minim d'un milion de ciutadans dera Union poderàn préner era iniciatiua de convidar era Comission Europèa a presentar ua prepausa d'acte juridic sus ahèrs restacadi damb era aplicacion des tractats.

Er article qu'analise eth contengut deth Reglament (UE) 211/2011 deth Parlament e deth Conselh, que regule eth contengut e es caracteristiques fonamentaus dera ICE, e que destaca es sòns aspèctes mès considerables, a on i a aqueri que hèn referéncia ath nombre minim d'estats e ciutadans laguens de cadun que seràn de besonh entà impulsar era iniciatiua, es condicions e requisits que s'exigissen as organizadors des iniciatiues e as ciutadans qu'ac sostenguen, e eth papèr dera Comission Europèa en moment d'adméter, enregistrar e dar seguiment ara iniciatiua prepausada.

La iniciativa ciudadana europea

Francesc de Paula Gambús i Millet

Director general de Asuntos Exteriores

Narcís Mir i Sala

Responsable de Seguimiento Normativo

y Desarrollo Estatutario en Asuntos de la Unión Europea

La percepción ciudadana en relación con la Unión Europea es de una cierta lejanía. Ello manifiesta que es necesario aproximar la política europea a la ciudadanía y trabajar para conseguir una democracia que se caracterice por una mayor calidad democrática. En ese sentido, la participación activa de la sociedad civil europea es un elemento necesario en el proceso de integración europea, y es por este motivo precisamente que la llamada Iniciativa Ciudadana Europea (ICE) busca ser un instrumento para dotar a la democracia europea de mayor calidad.

Este nuevo instrumento es una de las novedades institucionales más significativas introducidas por el Tratado de Lisboa, en vigor desde diciembre de 2009, y sus antecedentes inmediatos se encuentran en el texto del Tratado que establece una Constitución para Europa.

La ICE implica que un mínimo de un millón de ciudadanos de la Unión podrá tomar la iniciativa de invitar a la Comisión Europea a presentar una propuesta de acto jurídico sobre cuestiones relacionadas con la aplicación de los tratados.

El artículo analiza el contenido del Reglamento 211/2011 del Parlamento y del Consejo, que regula el contenido y las características fundamentales de la ICE, y destaca sus aspectos más relevantes, entre ellos los que hacen referencia al número mínimo de estados y ciudadanos dentro de cada uno ellos que serán necesarios para impulsar la iniciativa, las condiciones y requisitos que se exigen a los organizadores de las iniciativas y a los ciudadanos que le presenten su apoyo, y el papel de la Comisión Europea a la hora de admitir, registrar y dar seguimiento a la iniciativa propuesta.

The European Citizens' Initiative

Francesc de Paula Gambús i Millet

Director General of Foreign Affairs

Narcís Mir i Sala

*Head of Monitoring and Regulatory Development
of Statutory Issues Related to the European Union*

The average citizen's feelings as regards the European Union and European affairs is basically one of unconcern, which comes to show that European policies should be brought closer to the communities and that there's a lot of work to be done with a view to enhance the democratic quality of our European democracy. That is precisely why the active involvement of European civil communities is a prerequisite if it is a real European integration what we are after, and it is because of this that the so-called European Citizens' Initiative (ECI) aims at becoming the means to guarantee higher quality democracy for Europe.

The ECI is one of the most significant institutional innovations introduced by the Lisbon Treaty, in force since December 2009, and its immediate antecedents are traced back to the Treaty establishing a Constitution for Europe.

The ECI establishes the possibility that a minimum of one million EU citizens may take the initiative of inviting the European Commission to present a proposal to act on legal issues related to the implementation of European treaties.

The paper analyzes the content of Regulation 211/2011 of the EU Parliament and Council, governing the content and the basic characteristics of the ECI, and highlights its most important aspects, including those that refer to the minimum number states and minimum state citizens required to forward the initiative, the conditions and requirements demanded of claimers and citizens behind the initiatives, and the role of the European Commission as regards the admission, registration and monitoring of the initiatives forwarded.

L'initiative citoyenne européenne

Francesc de Paula Gambús i Millet

Directeur général des Affaires étrangères

Narcís Mir i Sala

*Responsable du Suivi normatif et du Développement
statutaire en matière d'Affaires de l'Union Européenne*

La perception des citoyens en matière de relations avec l'Union européenne est celle d'un certain éloignement. Elle met en évidence la nécessité de rapprocher la politique européenne des citoyens et de travailler dans le sens d'une démocratie qui se définit par une meilleure qualité démocratique. Ainsi, la participation active de la société civile européenne est un élément nécessaire au processus d'intégration européenne. C'est la raison pour laquelle l' "initiative citoyenne européenne" (ICE) se veut un instrument permettant une meilleure qualité de la démocratie européenne.

Ce nouvel instrument est l'une des nouveautés institutionnelles les plus significatives introduites par le Traité de Lisbonne, en vigueur depuis décembre 2009. Ses origines immédiates se trouvent dans le texte du traité qui établit une constitution pour l'Europe.

L'ICE donne droit à un minimum d'un million d'habitants de l'Union d'inviter la Commission européenne à présenter une proposition de loi sur les questions relatives à l'application des traités.

L'article analyse le contenu du règlement (UE) 211/2011 du Parlement et du Conseil, qui définit le contenu et les caractéristiques fondamentales de l'ICE et souligne ses aspects les plus importants, notamment ceux relatifs au nombre minimum d'états et de citoyens de chacun d'entre eux, nécessaires pour lancer l'initiative, aux conditions et aux critères exigés aux organisateurs des initiatives et aux citoyens les soutenant, et au rôle de la Commission européenne au moment d'accepter, enregistrer et étudier l'initiative proposée.